

ГМОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА
ГОМБОЖАВЫН ЗАНДАНШАТАР
ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН
Одонгийн ЦОГТГЭРЭЛ

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон,
Утас: 26-34-14, Факс: 32-30-34
E-mail: tsogtgerelo@parliament.mn
<http://www.parliament.mn>

2022.12.13 № ЧИЖ-03/11851

танай _____ -ны № _____ -т

Г Хуулийн төсөл өргөн мэдүүлэх
тухай Г

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин зургадугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалт, Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэгт заасан бүрэн эрхийнхээ дагуу “Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай” хуулийн төсөл болон уг хуулийн төсөлтэй холбогдуулан боловсруулсан “Цалинг нэмэгдүүлэхийг бодлогоор дэмжих тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг санаачлан боловсруулж, Монгол Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж байна.

Хуулийн төслийг Улсын Их Хурлын байнгын болон нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Хүндэтгэсэн,

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН

О. ЦОГТГЭРЭЛ

2022000622

Г МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ЕРӨНХИЙ НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА Л.ӨЛЗИЙСАЙХАН ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН
Одонгийн ЦОГТГЭРЭЛ

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон,
Утас: 26-34-14, Факс: 32-30-34
E-mail: tsogtgerelo@parliament.mn
<http://www.parliament.mn>

2022.12.12 № ЧУХ-03/11828

танай _____ -ны № _____ -т

Г Тов тогтоолгох тухай Г

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин зургадугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалт, Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт заасан бүрэн эрхийнхээ дагуу “Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай” хуулийн төслийг санаачлан боловсрууллаа.

Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлд заасны дагуу хянан үзэж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх тов тогтоож өгнө үү.

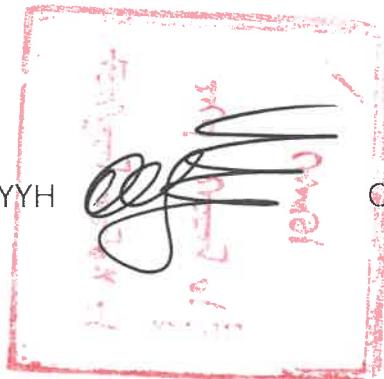
Хуулийн төслийн бүрдүүлбэрийг хавсаргав.

Хавсралт 38 хуудастай.

Хүндэтгэсэн,

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН

О. ЦОГТГЭРЭЛ

• 2022000584 •

МОНГОЛ УЛС
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

20 *dd* он *ff* дугаар
сарын *13*-ны өдөр

Дугаар *1881*/*1882*

Улаанбаатар-12
Утас: 260817
Факс: 976-11-310011

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН О.ЦОГТГЭРЭЛ
ТАНАА

Хуралдааны тэмдэглэл
хүргүүлэх тухай

Таны санаачлан боловсруулж, Монгол Улсын Засгийн газрын санал, дүгнэлт авахаар ирүүлсэн Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон уг хуулийн төсөлтэй холбогдуулан боловсруулсан “Цалин нэмэгдүүлэхийг бодлогоор дэмжих тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн тэмдэглэлийг үүгээр хүргүүлж байна.

Хавсралт 2 хуудастай.

Монгол Улсын сайд,
Засгийн газрын Хэрэг
эрхлэх газрын дарга

Ц.НЯМДОРЖ

000225007376

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛЭС

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 6 дугаар сарын 8-ны өдрийн хуралдааны 32 дугаар тэмдэглэлд:

“ХI.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: Улсын Их Хурлын гишүүн О.Цогтгэрэлийн санаачлан боловсруулсан Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон уг хуулийн төсөлтэй холбогдуулан боловсруулсан “Цалин нэмэгдүүлэхийг бодлогоор дэмжих тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь: Улсын Их Хурлын гишүүн О.Цогтгэрэлийн санаачлан боловсруулсан Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон уг хуулийн төсөлтэй холбогдуулан боловсруулсан “Цалин нэмэгдүүлэхийг бодлогоор дэмжих тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг хэлэлцээд дараах үндэслэлээр дэмжих боломжгүй гэсэн саналыг хууль санаачлагчид уламжлахаар тогтов:

1. Хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт “22.5.11.тухайн аж ахуйн нэгжийн цалингийн сан нь өмнөх жилийнхээс буураагүй бөгөөд жилийн дундаж цалингийн өсөлтийн хувь нь инфляцийн түвшингээс багагүй бөгөөд арваас илүү өсөлттэй бол энэхүү хуулийн 20.1-д заасны дагуу ногдуулсан албан татвараас нийт цалингийн сангийн өсөлтийн дүнгээр хөнгөлнө” гэж заасан нь Татварын ерөнхий хуулийн 5 дугаар зүйлд заасан татварын үйл ажиллагаанд баримтлах зайлшгүй, тодорхой, үр ашигтай байх зарчимд нийцээгүй байна. Өөрөөр хэлбэл, цалингийн өсөлтийг татварын бодлогоор дэмжих нь гадаад худалдааны тэнцэл сөрөг байгаа одоогийн нөхцөлд инфляцийг хөөрөгдүүлэх нөлөөтэй бөгөөд иргэдийн бодит худалдан авах чадварыг төдийлөн нэмэгдүүлэхгүй юм. Харин цалингийн сангийн өсөлтийн хэмжээгээр албан татварыг 20 хүртэлх хувиар хөнгөлөх нь төсвийн орлогыг их хэмжээгээр бууруулахаар байна.

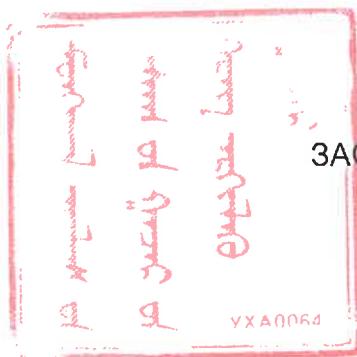
2. Хуулийн төсөлд тусгасан албан татварын хөнгөлөлт нь Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлд заасан бизнес эрхлэлтийг дэмжих татварын хөнгөлөлттэй давхардаж болзошгүй байна. Тухайлбал, жилд 50 сая төгрөг хүртэлх борлуулалтын орлоготой аж ахуйн нэгж татварын хялбаршуулсан горимд хамрагдаж татвар ногдох орлогын 1 хувиар татвар төлөх, 300 сая төгрөг хүртэлх борлуулалтын орлоготой аж ахуйн нэгж татвар ногдуулах орлогын 1 хувиар татвар төлөх, 1.5 тэрбум төгрөг хүртэлх борлуулалтын орлоготой аж ахуйн нэгж татвар ногдуулах орлогын 10 хувиар татвар төлж дараагийн татварын жилд төлсөн татварын 90 хувийг буцаан авах хөнгөлөлт, дэмжлэг үзүүлж байна.

3. Хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Аж ахуйн нэгжийн дундаж цалин” гэж тухайн байгууллагын тайлант жилийн цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогыг уг татвар төлөгчийн тоонд харьцуулсан дүн байхаар тусгасан байна. Мөн хуулийн

төслийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт дундаж цалингийн өсөлтийн хувь нь инфляцийн түвшингээс багагүй бөгөөд арваас илүү хувийн өсөлттэй бол татварын хөнгөлөлт эдлүүлэхээр заасан байна. Энэ нь аж ахуйн нэгжүүд богино хугацаатай гэрээний дагуу цалин олгож тухайн аж ахуйн нэгжийн дундаж цалинг бууруулах, эсхүл цөөн тооны харилцан хамаарал бүхий ажиллагсдад өндөр цалин олгож дундаж цалинг өсгөх замаар татвараас зайлсхийх сөрөг үр дагаврыг бий болгох нөхцөлийг бүрдүүлэхээр байна.

4. Хуулийн төсөлд хууль хэрэгжих хугацааг тодорхой заагаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6.2.5-д “төсвийн жилийн дундуур орлого бууруулах, зарлага нэмэгдүүлэх үр дагавартай бодлогын аливаа шийдвэр гаргасан бол түүнийг дараагийн төсвийн жилээс хэрэгжүүлнэ” гэж заасантай зөрчилдөж байна.

5. Хуулийн төслийн талаар Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 17, 18 дугаар зүйлд заасан хууль тогтоомжийн төслийн үр нөлөөг үнэлэх болон хууль хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцооны судалгааг хийж, хавсаргаагүй байх тул уг татварын хөнгөлөлтийн хүрээнд буурах төсвийн орлогын хэмжээ болон холбогдон гарах үр дагаврыг тооцоолох боломжгүй байна.” гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР